

Fikret Karčić
Pravni fakultet, Univerzitet u Sarajevu

KAKO JE SARAJEVSKO OSLOBODENJE PISALO O FORMIRANJU IZRAELA

Sažetak

Ovaj rad se bavi pitanjem kako je dnevni list *Oslobođenje*, organ masovne socijalističke organizacije Narodnog fronta u Bosni i Hercegovini (BiH), izvještavao o formiranju države Izrael. U tom smislu analizirano je pisanje *Oslobodjenja* u periodu januar 1947 - juni 1948.

Autor je došao do zaključka da je *Oslobođenje* relativno malo prostora davalo vijestima iz inozemstva pošto su prioritet imale vijesti o izgradnji socijalizma i učvršćivanju socijalističke vlasti. Povremeno su objavljivani tekstovi o palestinskom pitanju. To su bile većinom agencijske vijesti - najviše sovjetske novinske agencije TASS. Objavljena su i dva autorska komentara.

Oslobođenje je izražavalo tadašnju jugoslavensku poziciju u pogledu palestinskog pitanja koja se ogledala u podršci planu podjele Palestine na jevrejsku i arapsku državu, izvještajima o proglašenju nezavisnosti Izraela i kritici arapskih zemalja koje su se vojno anagažirale u Palestini.

Ključne riječi: Palestinsko pitanje, Izrael, Oslobođenje

Formiranje Države Izrael predstavlja jedan od važnih događaja u modernoj historiji Bliskog istoka. Od tada, Bliski istok u cjelini, a Palestina posebno, ulaze u žižu svjetskog interesovanja. Ovaj rad se bavi pitanjem kako je dnevni list *Oslobođenje*, organ masovne socijalističke organizacije Narodnog fronta u Bosni i Hercegovini, izvještavao o ovom događaju. Prije toga će biti dati najvažniji podaci o tome kako je došlo do proglašenja jevrejske države na teritoriji Palestine.

Formiranje Izraela

Od vremena drugog halife hazreti Omera Palestina je bila u sastavu pojedinih muslimanskih država. Od 16. do 20. vijeka (Prvi svjetski rat) Palestina je bila u sastavu Osmanske države. U toku Prvog svjetskog rata Palestinu je okupirala Velika Britanija. Jula 1922. Društvo naroda je dalo mandat Velikoj

Britaniji da privremeno upravlja ovom teritorijom. U toku dvije decenije mandata došlo je do pogoršanja odnosa između arapske i jevrejske zajednice u Palestini zbog nastojanja cionističkog pokreta da u Palestini uspostavi „nacionalni dom jevrejskog naroda“.¹ Istovremeno su počeli i napadi jevrejskih oružanih grupa na britanske snage. Velika Britanija je objema stranama davala protivrječna obećanja: jevrejskoj strani je još od 1917. i od izdavanja Balfourove deklaracije obećala stvaranje „nacionalnog doma“ u Palestini a arapskoj strani je obećavala zaštitu arapskih interesa.

Da bi načinila izlaz iz vrlo teške situacije u Palestini 2. aprila 1947. Velika Britanija je zatražila od generalnog sekretara UN-a da postavi pitanje Palestine na sljedeću redovnu sjednicu Generalne skupštine svjetske organizacije te da da preporuke koje se tiču buduće uprave Palestinom. Odgovarajući na ovaj zahtjev Generalna skupština je 15. maja usvojila rezoluciju 106, kojom je uspostavljen Specijalni komitet UN-a o Palestini (UNSCOP) sa zadatkom da ispita palestinsko pitanje i pripremi izvještaj Generalnoj skupštini sa preporukama koje se mogu smatrati odgovarajućim za rješavanje palestinskog pitanja.

Dana 3. septembra 1947. UNSCOP je podnio izvještaj Generalnoj skupštini u kome je iznijeto većinsko mišljenje članova Komiteta da se Palestina podijeli na dvije države - arapsku i jevrejsku. Kada se govori o odjeku ove preporuke među arapskim stanovništvom, treba imati na umu da je krajem 1946. stanovništvo Palestine procijenjeno na 1,846.000, od čega je bilo 1,203.000 Arapa (65%) i 608.000 Jevreja (33%).² Uz to, u svakom okrugu u Palestini u vlasništvu Arapa bilo je više zemljišta (85%) nego u vlasništvu Jevreja (7%).³ Uprkos ovim činjenicama UNSCOP je preporučio da arapska država zauzme 45.5% teritorije Palestine dok bi jevrejska država zauzela 55.5% teritorije. Nakon izdavanja ovog izvještaja vlada Velike Britanije je izdala saopćenje u kome se kaže da ako Generalna skupština UN-a preporučí mjere koje nisu prihvatljive i Arapima i Jevrejima onda se britanska vlada neće osjećati obaveznim da te mjere primijeni.

Ubrzo nakon izdavanja UNSCOP-ovog izvještaja Generalna skupština je formirala ad hoc komitet za palestinsko pitanje sa zadatkom da nastavi proučavati palestinsko pitanje i da odgovarajuće preporuke. Formiran je i potkomitet koji je bio zadužen da istraži pravna pitanja koja se tiču Palestine. Ovaj potkomitet je 11. novembra 1947. izdao mišljenje u kome je navedeno

1 Prikaz okolnosti i aktivnosti OUN oko rješavanja palestinskog pitanja dati su prema Jeremyju R. Hammondu, „The Myth of the UN Creation of Palestine“, <http://jeremymhammond.com/2010/10/26/the-myth-of-the-u-n-creation-of-israel/>, pristupljeno 06.09.2014.

2 Isto.

3 Isto.

da bi plan o podjeli Palestine bio protivan principima Povelje UN-a i da UN-e nemaju pravo da ga primijene. Uprkos ovom izvještaju, Generalna skupština UN je 29. novembra 1947. sa 33 glasa za, 13 protiv i 10 uzdržanih usvojila Rezoluciju 181, kojom je usvojen plan o podjeli Palestine s ekonomskom unijom dvije države - arapske i jevrejske. Plan bi stupio na snagu 15. maja 1948., kada prestane britanski mandat u Palestini. Prema ovoj rezoluciji mjesta od religijskog značaja u Jerusalimu i oko njega ostat će *corpus separatum* i bit će pod međunarodnom kontrolom koju će administrirati UN-e.⁴ Iako su SAD podržale rezoluciju 181, Ministarstvo vanjskih poslova SAD je preporučilo da se Palestina stavi pod starateljstvo UN-a, da se ograniči jevrejsko useljavanje u ovu zemlju a da se Palestina podijeli na arapske i jevrejske prokrajine a ne države. U ovom slučaju došlo je do razilaženja između Ministarstva vanjskih poslova SAD, na čijem čelu je bio George C. Marshall, i predsjednika SAD Harryja Trumana.⁵ Ministarstvo vanjskih poslova SAD u svom stavu bilo je motivisano potrebom očuvanja dobrih odnosa sa arapskim svijetom zbog pojačane uloge SSSR-a u tom svijetu i mogućem općem ratu u Palestini, jer su arapske zemlje zaprijetile ratom odmah nakon usvajanja rezolucije 181. S druge strane, predsjednik Harry Truman je privatno obećao Chaimu Weizmanu, budućem predsjedniku Izraela, da će podržati plan podjele. Ova razlika između Ministarstva vanjskih poslova i predsjednika SAD riješena je predsjedničkom odlukom da prizna državu Izrael samo 11 minuta nakon što je Ben Gurion proglasio nezavisnost jevrejske države u Tel Avivu.⁶ S druge strane, za podjelu Palestine glasali su SSSR i istočnoevropske socijalističke države, uključujući i FNRJ.

Britanski mandat nad Palestinom formalno je isticao u ponoć 14. maja 1948. Dan ranije britanski guverner general sir Alan Cunningham je preko radija održao svoj oproštajni govor u kome je pozvao Jevreje i Arape da očuvaju mir. Ujutro 14. maja on je napustio Jerusalem idući za Haifu a u ponoć istog dana otplovio na britanskoj krstarici *Euryalus*. Istog dana u 4 sata poslije podne David Ben Gurion, predsjednik Jevrejskog nacionalnog savjeta, u Tel Avivu je proglasio nezavisnost jevrejske države riječima: „Pozivajući se na prirodna i historijska prava jevrejskog naroda i na rezoluciju Generalne skupštine UN proglašavamo fomiranje jevrejske države u Palestini koja će se zvati Izrael.“⁷

4 US Department of State, Office of the Historian, Creation of Israel, 1948, <https://history.state.gov/milestones/1945-1952/creation-israel>, pristupljeno 06.09.2014.

5 Richard Holbrooke, „Washington’s Battle Over Israel’s Birth“, *The Washington Post*, 07. maj 2008.

6 Isto.

7 Richard Cavendish, „Foundation of the State of Israel“, *History Today*, <http://www.historytoday.com/print/1750>, pristupljeno 06.09.2014.

Već naredni dan vojne snage arapskih država: Egipta, Sirije i Jordana - ušle su na teritoriju Palestine i otpočeo je rat koji je trajao 15 mjeseci. UN-e su pokušale da posreduju u ovom slučaju, ali bez uspjeha. Izraelske vojne snage su dobile oružanu pomoć iz Francuske i Čehoslovačke te su nadvladale arapske zemlje, koje su bile prisiljene da dogovore primirje 1949. Na ovaj način fomirana je država Izrael a na području Bliskog istoka nastalo je žarište sukoba koje i danas traje.

Formiranje Izraela na stranicama *Oslobođenja*

Oslobođenje je u vrijeme formiranja Izraela bilo glavni dnevni list u BiH. U cjelini ovaj list je većinom objavljivao unutrašnjopolitičke vijesti koje su se odnosile na izgradnju socijalizma u ovoj zemlji. Vanjskopolitičke vijesti bile su kratke i zauzimale su do jedne stranice prostora. Tokom 1947. i prve polovine 1948., a to je period koji smo istraživali, vanjskopolitičke vijesti su se većinom odnosile na SSSR, istočnoevropske socijalističke zemlje i događaje na Balkanu, posebno građanski rat u Grčkoj. Međutim, bilo je vijesti i o dešavanjima u Palestini.

Tokom januara 1947. *Oslobođenje* je donijelo vijesti o napadima na britanske vojne snage u Palestini. Nije navedeno ko vrši te napade.⁸ Dana 3. marta 1947. *Oslobođenje* donosi vijest TANJUG-a o napadima na britanske vojnike i oficire u Jerusalemu i Haifi, opet bez navođenja ko vrši napade.⁹

Dana 16. maja 1947. *Oslobođenje* donosi vijest TASS-a iz New Yorka da je Ben Gurion, predstavnik Jevrejske agencije, održao kratak govor pred Političkim komitetom Generalne skupštine UN-a tražeći da UN konstatuju da Velika Britanija nije ispunila uvjete mandata i da priznaju stvarno postojanje „jevrejske nacije“ u Palestini. Također je razmatran izvještaj o funkcijama i punomoćima Specijalne istraživačke komisije o Palestini.¹⁰

Dana 21. maja 1947. *Oslobođenje* je objavilo vijest agencije Associated Press o tome da je laburistički poslanik u Donjem domu Britanskog parlamenta Tom Drajberg izjavio da Ministarstvo finansija SAD indirektno pomaže ubijanje britanskih vojnika u Palestini jer je Američku ligu za slobodu Palestine, koja prikuplja novac za preduzimanje akcije u ovoj zemlji, proglasilo za dobrotvorno društvo.¹¹

Dana 14. jula 1947. godine, *Oslobođenje* donosi izvještaj specijalnog dopisnika TANJUG-a o radu Anketne komisije UN-a za Palestinu. Jugoslavija je tada bila zastupljena u specijalnom potkomitetu ove komisije. Dana 4.

8 Oslobođenje, br. 61, 5.01. 1947., str. 3; br. 62, 06.01.1947., str. 3; br. 64, 08.01.1947.

9 Oslobođenje, br. 110, str. 4.

10 Oslobođenje, br. 173, 16.05. 1947., str.4.

11 Oslobođenje, br.178, 21.05.1947., str. 2.

jula 1947. godine Anketna komisija je započela saslušanje različitih aktera u Palestini. Jugoslavenski delegat je bio dr. Vladimir Simić. Arapski predstavnici odbili su da sarađuju sa Anketnom komisijom. Jevrejske cionističke organizacije tražile su osnivanje posebne države u cijeloj Palestini ili na njenom „dovoljnom dijelu“, dok je Komunistička partija Palestine tražila kraj britanskog mandata i osnivanje demokratske ujedinjene države zasnovane na ravnopravnosti jevrejskog i arapskog naroda.¹²

Dana 15 oktobra, *Oslobođenje* donosi izvještaj TASS-a o radu Komiteta za pitanje starateljstva Generalne skupštine UN-a. U tom komitetu raspravljano je o sudbini Palestine nakon povlačenja britanske vojske. Poljski delegat podržao je stvaranje dvije države u Palestini. Sličan stav zauzela je i čehoslovačka delegacija. Predstavnici Pakistana i Egipta izjasnili su se protiv podjele Palestine a za stvaranje jedne arapske države. Predstavnik Švedske podržao je podjelu Palestine i tražio da se Jevrejima omogući useljavanje u ovu zemlju.¹³

Oslobođenje je 5. novembra donijelo vijest da je treća grupa palestinske omladine radila i završila smjenu na omladinskoj pruži Šamac-Sarajevo. Najstariji u ovoj grupi je bio Isak Maestro, koji je izjavio za *Oslobođenje* da bi želio da njegova dvonacionalna država postane „ujedinjena i složna kao narodi Jugoslavije.“¹⁴

Dana 28. novembra 1947. godine, *Oslobođenje* objavljuje vijest TASS-a iz New Yorka u kojoj se kaže da je Specijalni komitet Generalne skupštine UN-a za Palestinu usvojio prijedlog o podjeli Palestine na dvije nezavisne države. Na sjednici ovog komiteta održanoj 25. novembra 1947. godine, Komitet je sa 25 članova za, 13 glasova protiv i 17 uzdržanih usvojio prijedlog o podjeli Palestine na arapski i jevrejski dio. Za ovaj prijedlog su glasali: SSSR, Ukrajina, Bjelorusija, Poljska, Čehoslovačka, Norveška, Švedska, SAD i drugi. Uzdržali su se: Velika Britanija, Francuska, Kina, Indija i druge. Usvojeni izvještaj bit će podnijet plenarnoj sjednici Generalne skupštine UN-a.¹⁵

Dana 9. marta 1948. godine *Oslobođenje* prenosi vijesti TASS-a, o tome kako će se obaviti savjetovanje stalnih članova Savjeta sigurnosti o Palestini – direktno ili putem komiteta. Vijest je praćena karikaturom koja pokazuje kako Velika Britanija naoružava i Arape i Jevreje govoreći: „Uzmi ovo i brani se. Ja sam na tvojoj strani.“¹⁶

Dana 23. aprila 1948. godine *Oslobođenje* donosi vijest TASS-a da je na sjednici Političkog komiteta UN-a američki predstavnik tražio da se uspostavi

12 Oslobođenje, br.224, 14.07.1947., str. 4.

13 Oslobođenje, br. 303, 15.10.1947., str. 6.

14 Oslobođenje, br. 321, 5.11.1947., str. 1.

15 Oslobođenje, br. 340, 28.11.1947., str. 7.

16 Oslobođenje, br. 427, 09.03.1948., str. 6.

starateljstvo nad Palestinom, jer se podjela Palestine na arapsku i jevrejsku državu ne može sprovesti mirnim putem. Predstavnik SSSR-a Andrej Gromiko se tome usprotivio smatrajući da je ranija odluka UN-a o podjeli Palestine pravilna i da UN moraju preuzeti efikasne mjere da se ona sprovede u djelo.¹⁷

Dana 26. aprila 1948. *Oslobođenje* donosi vijest Reutera da je u Ammanu (Transjordanija) potpisan ugovor o vojnoj intervenciji u Palestini. Također je objavljeno da su jedinice Arapske lige pod komandom Fauzija Kaudžija prešle granicu Palestine.¹⁸

Dana 30. aprila 1948. godine, *Oslobođenje* donosi vijest da Englezi protiv Jevreja u Palestini upotrebljavaju i avione na frontu kod Jaffe.¹⁹

Dana 5. maja 1948. godine, *Oslobođenje* donosi vijest o izjavi jugoslavenskog predstavnika dr. Jože Vilfana na sjednici Komiteta br. 1 Generalne skupštine UN-a održanoj 3. maja 1948., koji je kritikovao američki prijedlog o starateljstvu nad Palestinom i davanje ograničene autonomije Palestini. Po njegovim riječima to bi značilo da bi i Arapi i Jevreji u Palestini bili jednako obespravljeni. Jugoslavenski predstavnik je podvukao da treba sumnjati u iskrenost američkog prijedloga te da na prvom mjestu treba ukinuti britanski mandat i osigurati slobodu jevrejskog i arapskog naroda. Zato je iznio stav FNRJ da je protiv američkog prijedloga.²⁰

Dana 16. maja 1948. godine, *Oslobođenje* prenosi vijest Reutera iz Tel Aviva u kojoj se kaže: „Rojter javlja da je jučer u Tel Avivu proglašeno osnivanje nezavisne jevrejske države u Palestini koja će se zvanično zvati Izrael. Osam časova prije isteka britanskog mandata nad Palestinom, Jevrejsko narodno vijeće izdalo je jučer popodne proglas o stvaranju nezavisne jevrejske države u kome se kaže da će Jevrejsko narodno vijeće u svom sadašnjem sastavu vršiti i funkcije privremene vlade države Izraela.“²¹ U istom broju *Oslobođenje* donosi još nekoliko vijesti među kojima i onu da su SAD na sjednici Političkog komiteta Generalne skupštine UN-a dan prije isteka mandata predložile da se uvede privremeni režim u Palestini i starateljstvo nad Jerusalemom. Tome se usprotivio sovjetski predstavnik. Ovaj prijedlog je odbacila i Generalna skupština na zasjedanju od 14. maja. Također se prenosi vijest TASS-a da će vojske arapskih zemalja ući u Palestinu čim u njoj prestane britanski mandat. Na kraju donosi se i vijest Reutera o borbama između Jevreja i Arapa u Jerusalemu i na drugim frontovima.²²

17 Oslobođenje, br. 465, 23.04.1948., str. 6.

18 Oslobođenje, br. 470, 26.04.1948., str. 6.

19 Oslobođenje, br. 471, 30.04.1948., str. 6.

20 Oslobođenje, br. 475, 05.05.1948., str. 6.

21 Oslobođenje, br.484, 16.05.1948., str. 2.

22 Oslobođenje, br.488, 21.05.1948., str.2.

Dana 23. maja 1948. godine *Oslobođenje* donosi vijest TASS-a da je ukrajinski delegat u UN optužio Veliku Britaniju da učestvuje u ratu protiv Izraela. Naveo je da je napad vojske Transjordanije učinjen na inicijativu Velike Britanije i da Arapska legija, koja se bori u Palestini, predstavlja britansku vojnu jedinicu. Nakon toga su slijedile i druge vijesti o borbama u Palestini.²³

Dva dana kasnije, *Oslobođenje* donosi vijest Reutera da se u Jerusalemu i dalje vode ogorčene borbe, da je Izrael spreman da izvrši odluku Savjeta sigurnosti UN-a o obustavi vatre, ali da to ne žele arapske zemlje.²⁴

Dana 28. maja 1948. godine, *Oslobođenje* donosi vijest TASS-a o uspostavljanju diplomatskih odnosa između SSSR-a i države Izrael. Isto tako se objavljuje vijest TASS-a da je Južnoafrička Unija priznala državu Izrael.²⁵

Dana 29. maja 1948. godine, *Oslobođenje* donosi vijest iz Vašingtona da cjelokupna američka štampa zahtijeva od Velike Britanije da obustavi pružanje pomoći arapskim državama za vođenje rata.²⁶

Dana 30. maja 1948. godine, *Oslobođenje* objavljuje prvi autorski komentar iz pera Gojka Momića pod naslovom "Petrolejske kompanije podržavaju rat u Palestini". Autor optužuje Veliku Britaniju za imperijalističu politiku „zavadi pa vladaj“, zaoštavanje arapsko-jevrejskih odnosa konstatirajući da iza takve politike stoje velike petrolejske kompanije. Optužuje Anglo-Amerikance za namjeru da produže starateljstvo nad Palestinom i hvali SSSR, koji se zalagao za podjelu Palestine kao najrealnije rješenje. Spominje da su državu Izrael zvanično priznali SSSR, SAD, Poljska, Čehoslovačka, Jugoslavija, Urugvaj i neke druge zemlje. Optužuje arapske države da su postale nova okupaciona sila u Palestini sa britanskim oficirima i Glab-pašom (komadantom Arapske legije – FK) na čelu. Autor zaključuje da je sadašnji rat u Palestini posljedica anglo-američkih intriga na Bliskom istoku.

Dana 5. juna 1948. *Oslobođenje* objavljuje vijest Associated Pressa, da je predsjednik privremene izrealske vlade David Ben Gurion, izjavio da su zaplijenjeni arapsko-britanski planovi prema kojima je transjordanski kralj Abdulah trebao da bude proglašen kraljem Palestine.²⁷

Dana 6. juna 1948. godine, *Oslobođenje* objavljuje komentar bez potpisa pod naslovom „Palestinski čvor“. Autor ističe da je podjela Palestine najpravednije rješenje kako u interesu naroda Palestine tako i međunarodnog mira. Optužuje Veliku Britaniju za krvoproliće. Ističe da je jedino SSSR vodio od

23 Oslobođenje, br.490, 23.05.1948., str. 6.

24 Oslobođenje, br.492, 25.05.1948., str. 6.

25 Oslobođenje, br.494, 28.05.1948., str. 2.

26 Oslobođenje, br.495, 29.05.1948., str. 2.

27 Oslobođenje, br. 501, 05.06.1948., str. 2.

početka dosljednu politiku. Osuđuje intervenciju arapskih zemalja u Palestini i „engleske mahinacije“. Također se u istom broju donose i vijesti o borbama arapskih i jevrejskih snaga oko Tel Aviva.

Objavljivanje agencijskih vijesti nastavilo je biti glavni način na koji je *Oslobođenje* popratilo formiranje države Izrael i prvi arapsko-izraelski rat sve do nastupanja primirja.

Kako je *Oslobođenje* pisalo

Već je navedeno da je *Oslobođenje* tokom 1947. i prve polovine 1948. godine, davalo malo pažnje vijestima iz inozemstva. Prioritet su imale unutrašnje vijesti o izgradnji socijalizma i učvršćivanju socijalističke vlasti u BiH, odnosno FNRJ. Vanjskopolitičke vijesti su obuhvatale do jedne stranice ovog dnevnog lista.

Što se tiče vijesti o Palestini i formiranju Izraela, *Oslobođenje* se ograničavalo na objavljivanje agencijskih vijesti. Među agencijama koje su prenošene, dominira sovjetska agencija TASS. U pogledu sadržine, podržava se vanjska politika FNRJ i podrška vanjskoj politici SSSR-a. Pri ovome treba imati na umu da u istraživanom periodu još nije bilo došlo do prekida odnosa između FNRJ-e i SSSR-a pa zbog toga *Oslobođenje* glorifikuje sovjetsku vanjsku politiku.

U istraživanom periodu objavljena su samo dva autorska teksta – komentara o podjeli Palestine, formiranju Izraela i arapsko-izraelskom ratu. Data je podrška podjeli Palestine na dvije države a arapske države koje su intervenisale u Palestini nakon proglašenja nezavisnosti jevrejske države su proglašene okupacionim. Vijesti su izabrane na takav način da podvlače antiameričku i antibritansku poziciju koju je *Oslobođenje* izražavalo i u drugim slučajevima, kao što je to bio građanski rat u Grčkoj. Također se može primijetiti da izvještavanje nije bilo sistematsko i da je prekid između dvije uzastopne pojave vijesti o Palestini nekada bio i po nekoliko dana. Tako, naprimjer, *Oslobođenje* nije donijelo posebnu vijest o tome da je FNRJ priznala Izrael.

Narodne republike u okviru FNRJ-e nisu mogle da vode vanjsku politiku, tako da *Oslobođenje* nije izražavalo nikakvu posebnu poziciju BiH u pogledu na palestinsko pitanje, jer takva pozicija nije ni postojala. Sa razvojem Jugoslavije i njenih republika jačala je i pozicija republičkih dnevnih listova. U decenijama koje će doći Jugoslavija će promijeniti odnos prema Izraelu, posebno nakon iniciranja Pokreta nesvrstanih. Istovremeno će se i *Oslobođenje* razvijati i davati veću pažnju međunarodnim odnosima, o kojima će izvještavati vlastiti dopisnici, što u periodu 1947.-48. nije bio slučaj.

How Sarajevo daily *Oslobođenje* covered the foundation of the state of Israel

(Summary)

The paper explores the question of how Sarajevo daily *Oslobođenje*-organ of the then National Front of Bosnia and Herzegovina- reported on the foundation of the State of Israel. The author has analyzed contents of the newspaper during the period of January 1947 to June 1948.

It has been determined that *Oslobođenje* devoted relatively small portion of its contents to foreign news. Its main focus at the time was on the news regarding building of socialism and consolidation of the socialist power. Occasionally, reports on Palestinian issue were published. Those were mainly agency news – particularly of the Soviet newspaper agency TASS. Commentaries by two authors were also published.

Oslobođenje echoed the position of socialist Yugoslavia toward the Palestinian issue by supporting the plan for division of Palestine into Jewish and Arab states, reporting on proclamation of independence of Israel, and criticizing Arab countries who engaged militarily in the Palestine.